

Inhoudelijk Jaarverslag Stichting Marline Fritzius - 2022

Stichting Marline Fritzius

Stichting Marline Fritzius stelt zich ten doel om mensen met afasie de kans te geven zich beeldend te kunnen uiten onder begeleiding van professionele kunstenaars. Voor meer informatie verwijzen we u graag naar onze website:

www.stichtingmarlinefritzius.nl

Een lief 2022

In 2020 gingen velen er al vanuit dat 2021 een jaar zou worden waarin we het coronavirus en de maatregelen achter ons zouden laten. Dat bleek niet zo te zijn. Zelfs begin 2022 kampten we nog met maatregelen. Zeker voor alleenwonende mensen met afasie of voor hen die woonachtig waren in verpleegtehuizen, werden het soms eenzame jaren.

Voor 2022 wensten wij iedereen daarom een **lief** 2022 toe!

Atelier Marline Fritzius in Amsterdam

Het atelier in Amsterdam, dat is gevestigd in het voormalige atelier van Marline, is het eigen afasie-atelier van Stichting Marline Fritzius. Wekelijks

schilderen, boetseren en tekenen er alle dagdelen van de week mensen met afasie, onder leiding van professionele kunstenaars. Het afasie-atelier is vijftig weken per jaar geopend.

Pas in de loop van 2022, als alle coronamaatregelen in Nederland zijn losgelaten, kon het aantal mensen per dagdeel dat gebruik wil maken van het atelier weer groeien. Groepsgenoten die in 2021 noodgedwongen afscheid namen, haakten weer aan. Welkom terug!

In dit filmpje uit februari 2022 staan de spatschermen nog op tafel. U ziet hoe sfeervol ons mooie atelier is, zelfs zonder de bedrijvigheid van mensen.

<https://www.youtube.com/watch?v=DawE2f3rEmw>

Onze wens voor een lief 2022 kwam toch nog uit: Tante Corona verdween voor de meesten op de achtergrond en het leven werd in sociaal opzicht weer rijker en gemakkelijker.

Het exposeren kon weer doorgang vinden, en de expo bij onze buurtgenoot de Gouden Reael werd een groot succes. Bij deze fysiotherapiepraktijk exposeerden tien van onze deelnemers met twintig werken die in de afgelopen twee jaar zijn gemaakt. De deelnemers zitten in de groepen van Bastiaan Vries en Ellen Verheijen.

Zie hier de feestelijke opening: <https://youtu.be/DclhKCTAfrg>

Behalve tijdelijke exposities, zijn we in 2022 ook begonnen met een doorgaande tentoonstelling in de etalage van huisartsenpraktijk Lindendokters in de Jordaan.

Jan Visser is etaleur en een van onze vrijwilligers. Hij selecteerde de werken en richtte de expositie bij de huisarts in. Om de zoveel maanden zorgt Jan ervoor dat er weer nieuwe werken te zien zijn.

We berichtten hier ook over op onze website en in onze nieuwsbrief:

<https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/mooie-beeldenexpositie-in-amsterdam/>

We namen afscheid van een aantal trouwe deelnemers die overleden. In ons

archief bewaren we hun werken en regelmatig zien we een van hun eigen kunstwerken terug op een rouwkaart. Op een begrafenis of in het contact met nabestaanden blijkt vaak hoe betekenisvol ons atelier voor mensen is geweest. Marline heeft het goed gezien: het maken van iets moois in het gezelschap van lotgenoten is waardevol.

Gelukkig kwamen er ook weer nieuwe deelnemers die zich opvallend vaak al snel thuis voelen in de vaste groepen.

Hoewel het aantal vrijwilligers in Amsterdam afneemt blijven we een aantrekkelijke plek om een bijdrage te leveren. Gelukkig maar!

Omdat het weer kan!

Ook het Afasiecentrum Amsterdam was blij dat er weer activiteiten konden plaatsvinden nu corona voorbij was. Zondag 20 november opende Afasiecentrum Amsterdam zijn deuren op de nieuwe locatie in de Karel du Jardinstraat 63c1. De feestelijke opening werd gevierd met onder andere twee workshops die onze begeleidend kunstenaar Ellen Verheijen gaf aan mensen met afasie en hun familie: <https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/portret-tekenen-met-ellen/>

Deelnemers in Amsterdam verkopen hun werk en mogen de opbrengsten zelf houden

Ellen, logopedist bij Reade, vierde dit jaar haar veertigjarig jubileum. Als cadeautje ontving ze een geldbedrag dat ze aan ons atelier schonk. In ruil voor haar schenking heeft Ellen een mooi schilderij van Aad uitgekozen om thuis op te hangen.

Ellen en Aad.

Ellen koos voor schilderij van Aad: <https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/ellen-koos-voor-een-prachtig-schilderij-van-aad/>

Het werk van Aad staat uiteraard ook op onze site:
<https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/tag/aad/>

Behalve de website en sociale media, proberen we de kunstwerken die in ons atelier gemaakt worden ook op andere plekken te laten zien. Soms komt er een werk te hangen in de praktijk van een arts of specialist of in een verpleeghuis. Dat laatste was het geval met de pastelkrijttekening *Vogels!* gemaakt door Netty. Die kreeg in oktober een mooi plekje in

de dagbestedingsruimte van verpleeghuis De Rietvinck. Activiteitenbegeleidster Valerie Musson was er superblij mee.

Cultuurinspiratie bezoeken

Eens per jaar mogen onze groepen in het atelier een plan en begroting indienen voor een cultuurinspiratiebezoek. De vrijdagochtendgroep van Janko trok er als eerste op uit, naar het Teylers Museum in Haarlem. Ze misten Marjon en Helma tijdens het bezoek, maar die zijn kort daarna tot ieders vreugde weer aangeschoven in het atelier op de vrijdagochtenden.

Gezellig bezoek Teylers Museum:

<https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/gezellig-bezoek-aan-het-teylers-museum/>

Vrijwilligers van Atelier Marline Fritzius bedankt voor je inzet in 2022!

Wat ook weer mogelijk was in het lieve 2022 was het bedanken van onze FANTASTISCHE vrijwilligers. Onze vrijwilligers maken het draaien van ons atelier mogelijk; zonder hen kunnen we niet!

We bedanken daarom Ada, Anke, Berna, Carel, Cees, Elliot, Grace, Gerda, Gerdien, Heleen B., Heleen F., Ientje, Jan, Jeanette, Jil, Joletta, Karin, Liesbeth, Loes, Lotte, Mirriam, Mischa, Rob, Roos, Wanda, Wies en Wilma, voor hun inzet en toewijding.

Om ze te bedanken organiseerden we 30 juni een etentje in Het Paviljoen in Amsterdam West. Het werd een gezellige avond.

Teametentje van 30 juni.

Op 7 december was het de Nationale Vrijwilligersdag en waren er vijftien vrijwilligers uitgenodigd door de gemeente Amsterdam voor een lunch met stadsdeelbestuurder Lotte Terwel in de trouwzaal van hotel The Grand. Onze vrijwilliger Wanda was ook uitgenodigd. Wanda is een goede ambassadeur want Lotte kwam niet snel daarna ons atelier bezoeken!

Uiteraard hebben wij onze andere vrijwilligers ook in het zonnetje gezet. Voor iedereen stond een amaryllis klaar met kaartje eraan. Een cadeautje om onze dankbaarheid te tonen, want onze vrijwilligers zijn echt onmisbaar. We zijn heel blij dat ze zich met aandacht, liefde en passie inzetten voor de mensen met afasie die bij ons komen schilderen en boetseren.

Voor iedereen een amaryllis met kaartje.

De afwasploeg: lentje, Wies, Roos, Jil en Karin.

De vrijwilligersborrel op donderdag 24 november was weer vertrouwd gezellig. Zó gezellig dat we vergaten foto's te maken, behalve dan van de afwasploeg toen iedereen al weg was. Maar die helden verdienen het natuurlijk ook om op de foto te staan. Rechts zien we het portret van Marline dat begeleidend kunstenaar Bas schilderde, en links hangt een nieuw werk van Jakob, geïnspireerd op Matisse.

Meer werk van Jakob staat op onze website:

<https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/tag/jakob/>

Dit jaar willen we speciaal aandacht schenken aan onze VVV'ers: onze onmisbare vervoersvrijwilligers.

Zonder hen kunnen Roël en Denise niet wekelijks al jaren met veel plezier naar ons atelier komen.

Werk van Roël: <https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/tag/roel/>

Werk van Denise: <https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/tag/denise/>

Deel van de VVV'ers: lentje, Gamze, Marian, Lotte.

Door drukte van verzorgers in verpleeghuizen hebben wij een vervoersvrijwilligersteam samengesteld. lentje, Lotte, Gamze en Rob zitten in de ploeg. Elliot, onze jongste vrijwilliger, is nu op reis maar heeft aangegeven in

lentje brengt Roël terug rond Kerst 2022.

september 2023 weer te willen helpen. Elliot: 'Het is zo goed om te zien hoe vrolijk Roël wordt van het atelier. Ik wil dit graag blijven doen.' De jongste aanwinst bij de VVV'ers is Daan.

We namen onlangs afscheid van Marian. Wel blijft Marian op zaterdag voorlezen aan Denise, iets dat ook door de VVV-ploeg ontstaan is.

Begeleidend kunstenaar Guy en vrijwilligers Wanda en Heleen bezoeken Roëlsoms. Zo versierden zij Roëls kamer met zijn werken en de werken van anderen, en een groet van de groep waarin hij tekent:

De kamer van Roël.

Afasie-ateliers in Nederland

Atelier Marline Fritzius in Amsterdam is het eigen atelier van Stichting Marline Fritzius. Daarnaast biedt de stichting mensen met afasie buiten Amsterdam de kans zich beeldend te uiten; middels donaties maakt de stichting mede mogelijk dat er afasie-ateliers in andere steden zijn. In 2022 startte per 1 januari een nieuw afasie-atelier in Almelo en sinds het najaar is er in Breda ook een. Beide ateliers kregen een eigen pagina op onze website zodat we daar kunnen laten zien wat er allemaal voor moois gemaakt wordt door de deelnemers met afasie. Het is fantastisch om te zien wat er in korte tijd al gemaakt is deze ateliers!

<https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/almelo/>

<https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/breda/>

Het atelier in Haarlem, dat door de corona ruim een jaar stil lag, en dat in september 2021 een frisse start maakte, heeft in 2022 helemaal haar draai gevonden op de nieuwe locatie. Te zien op de atelierpagina voor Haarlem op onze website: <https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/haarlem/>

Zuid-Holland

De afasie-ateliers in Zuid-Holland hadden het moeilijk in coronatijd. Het afasie-atelier in Oud-Beijerland werd gesloten. Door de maatregelen ging het buurthuis waar de groep in Maassluis schildert langer dicht.

In 2022 is het gelukt om de ateliers nieuw leven in te blazen. Kunstenaar Annemarie Marcinek is gestart in Spijkenisse en Oud-Beijerland.

Welkom Annemarie! <https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/annemarie-marcinek/>

Begeleidend kunstenaar Robert-Jan maakt een filmpje in het atelier in Maassluis: https://youtu.be/EWoLQeft_os

In 2022 kan er in Nederland in achttien steden geschilderd worden in afasie-ateliers: Almelo, Almere, Amsterdam, Apeldoorn, Breda, Capelle aan den IJssel (op drie locaties), Eindhoven, Groningen, Haarlem, Hoogeveen, Hoorn, Maassluis, Middenbeemster, Oud-Beijerland, Sittard, Spijkenisse, Tilburg en Utrecht.

De afasie-ateliers kunnen mede door Stichting Marline Fritzius bestaan. De ateliers kunnen jaarlijks een aanvraag voor een financiële donatie doen bij Stichting Marline Fritzius. De meeste ateliers worden opgezet door plaatselijke afasiecentra, een enkele keer komt het initiatief van een individuele kunstenaar. De kunstenaars die de deelnemers begeleiden, worden van

buitenaf aangetrokken en werken op zelfstandige basis. Zij zijn geen creatief therapeuten, komen niet uit de zorg en hebben doorgaans geen ervaring met afasie. Het kunstenaarschap is hun kernactiviteit en vanuit dat uitgangspunt geven zij de liefde voor hun vak door aan de deelnemers. Deze opzet zorgt voor een plezierige en inspirerende werkwijze in de afasie-ateliers waar steeds meer mensen met afasie wekelijks terecht kunnen.

Zo'n 250 afatici in Nederland krijgen dankzij het idee van Marline en haar nalatenschap, in 2022 wekelijks en (nagenoeg) kosteloos de gelegenheid om te schilderen en boetseren in apart hiervoor bestemde afasie-ateliers.

Exposities op verschillende plekken

Ook in het land is er in 2022 weer op verschillende plekken geëxposeerd.

Van 10 maart tot 23 mei werd het werk van de deelnemers in afasiecentrum Eindhoven tentoongesteld in woonzorgcentrum De Dommelhoef. Alle kunstwerken waren een eigen interpretatie van het schilderij *De aardappeleters* van Vincent van Gogh.

Zie hier de atelierpagina van dit atelier:

<https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/eindhoven/>

De groep kunstenaars met afasie die schildert in Tilburg, exposeerde van eind augustus tot en met 8 oktober in Het Laar, een woonomgeving voor senioren. De expositie liet werkstukken zien van de zes thema's die tot nu toe gebruikt zijn als aanleiding voor het maken van tekeningen en schilderijen. Een van die thema's is 'doorschilderen', waarbij vier verschillende schilderijen samen een afbeelding vormen. Bij dit project hebben ze een groot schilderij in vieren gedeeld. Het eerste deel is geschilderd door begeleidend kunstenaar Mart, de andere delen zijn door drie andere groepsleden geschilderd. De bedoeling was

dat de geschilderde afbeeldingen door middel van kleur, vorm en richting van de lijnen zo goed mogelijk bij elkaar aansluiten.

Dit is het resultaat:

De atelierpagina van Tilburg: <https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/tilburg/>

Vrijdag 16 september 2022 trok Michael er bij hoge uitzondering op uit om de opening van de expositie *Door de ogen van...* van het atelier in Utrecht vast te leggen. De werken van veertien deelnemers waren te zien. De natuur stond centraal in *Door de ogen van...* Van 13 september tot en met 16 oktober konden mensen de tentoonstelling gratis bezoeken in stadsboerderij Griftsteede.

Bekijk hier de registratie van de opening: <https://youtu.be/FITxlrOcHhQ>

Van 27 oktober tot 15 januari was er in de bibliotheek van Leek werk te zien van het atelier in Hoogeveen en Lettelbert, Groningen, die vakkundig geleid worden door Wine Fransen.

Tinus | Zonder titel | Acrylverf en olieverf op doek. Dit is een van de schilderijen die in de expositie in Leek te zien was.

Website Stichting Marline Fritzius

Iedereen met afasie in Nederland die is aangesloten bij een afasie-atelier kan via de website van onze Stichting zijn/haar werk laten zien. De website is dus een constante online expositieruimte. Het is belangrijk dat mensen met afasie op die manier hun werk gepubliceerd zien. Het werk van de deelnemers publiceren we op de pagina van het afasie-atelier waar ze werken. Op de homepage tonen we een selectie van het werk uit alle ateliers.

Een ander zeer belangrijk doel is dat mensen kunnen zien of er een afasie-atelier bij haar of hem in de buurt is.

Daarnaast bevat onze website informatie over de stichting, over hoe men zelf een afasie-atelier kan beginnen en het laatste nieuws over onze activiteiten. Michael Minneboo houdt de site bij. Als communicatiemedewerker maakt hij ook de maandelijkse nieuwsbrieven en de video's.

Uit je woorden en laat je zien... in 2022

Het prachtige idee van Marline dat mensen met afasie zich bij ons uiten in beeld betekent ook dat we aan die uitingen aandacht willen schenken. Met de kunst die je maakt naar buiten treden is soms een hele stap: je maakt je kwetsbaar, je laat iets zien dat heel erg van jezelf is. Maar het kan uiteraard ook vervullend zijn en een gevoel van trots of tevredenheid geven.

We schenken online aandacht aan de gemaakte kunst op verschillende manieren: onze website, Facebook en Instagram.

We zijn nog steeds trots op onze mooie website, waar iedere deelnemer zijn eigen pagina heeft waar werk op te zien is. De kunstwerken van de ateliers buiten Amsterdam worden gefotografeerd door de begeleidende kunstenaars of coördinatoren van het betreffende atelier. Daarna zet Michael deze op de site.

Om bezoekers wegwijs te maken op de site, staat er een duidelijke handleiding met video: <https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/handleiding-website/>

Laat je zien... op social media

Naast de website gebruiken we Instagram en Facebook om het werk van onze deelnemers onder de aandacht te brengen. Ons Instagramaccount heeft op het moment van schrijven 239 volgers. In 2021 was dit 182. Dankzij een actief publicatiebeleid is het aantal dus een kleine 60 volgers toegenomen in het afgelopen jaar. Onze volgers zijn mensen die direct te maken hebben met afasie, organisaties die betrokken zijn bij afasie en nieuwsgierigen.

Onze Facebookpagina heeft op het moment van schrijven 340 vind-ik-leuks en wordt gevolgd door 365 mensen. In 2021 waren dat respectievelijk 325 vind-ik-leuks en 346 volgers. Daar is dus een lichte toename te zien.

We kiezen ervoor om ons bereik zoveel mogelijk organisch te laten groeien en kopen geen advertenties in op Facebook of Instagram om onbekenden

geïnteresseerd te krijgen. Omdat we niet adverteren is het bereik dus minder groot dan wanneer we dat wel zouden doen, maar desondanks zijn we blij met de groei van vind-ik-leuks en het aantal volgers.

Onze fans worden op Facebook gemiddeld vier keer per week opgevrolijkt door een mooi kunstwerk, een nieuwsbericht over de stichting of over afasie. We plaatsen ook relevante berichten van andere partijen door die direct met afasie te maken hebben. Denk daarbij bijvoorbeeld aan Afasienet.com en het Afasiecentrum Amsterdam. Ook posten we video's op onze Facebookpagina. Dit zijn verslagen van openingen van exposities, kijkjes in ons atelier tijdens een bijeenkomst en interviews met onze deelnemers.

Omdat er zo veel mooi werk gemaakt wordt, bestaan de meeste berichten uit de kunstwerken van de verschillende afasie-ateliers.

Op ons Instagramaccount tonen we voornamelijk kunstwerken van deelnemers, met af en toe een video. Niet iedere video is namelijk geschikt voor Instagram, waar korte posts en korte video's het beste tot hun recht komen. Heel soms plaatsen we een kort nieuwsbericht. Posts met foto's van de ateliers, waarop we mensen met afasie aan het werk zien, plaatsen we zo nu en dan. Die foto's doen het relatief goed. Maar we zijn hiervan afhankelijk van wat we opgestuurd krijgen vanuit de verschillende ateliers. De foto's uit ons atelier in Amsterdam maakt onze communicatiemedewerker meestal, maar materiaal wordt ook aangeleverd door begeleidend kunstenaars en vrijwilligers.

De video's en berichten hebben als doel om het werk van de deelnemers te laten zien en om de bekendheid van de stichting te vergroten. Zo hopen we dat nieuwe deelnemers met afasie zich zullen aanmelden bij een van de ateliers. Ook wil de stichting steeds weer aandacht vragen voor afasie, een relatief onbekende maar ingrijpende aandoening.

Omdat mensen met afasie vaak moeite hebben met het lezen en begrijpen van teksten, maken we gebruik van video om hen te bereiken. Door bewegend beeld en audio is video toegankelijker voor afatici dan tekst. Dankzij korte

reportages in ons atelier, willen we de gezellige sfeer weergeven. De kijker krijgt zo een goed idee van hoe het er bij ons aan toe gaat.

Deze video is daar een mooi voorbeeld van:

<https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/video-zo-gezellig-is-het-in-ons-atelier/>

Nieuwsbrieven

In 2022 zijn er elf Nieuwsbrieven verstuurd. We streven ernaar eens per maand een editie te sturen. In 2022 sloegen we alleen juli over omdat er toen weinig te melden was.

In de nieuwsbrief staat het laatste nieuws over de stichting en de afasie-ateliers, kunstwerken en berichten over afasie die relevant kunnen zijn voor onze achterban. Denk bij het laatste bijvoorbeeld aan aankondigingen van prikkelarme exposities.

De nieuwsbrief gaat dus niet alleen over ons atelier aan de Brouwersgracht; we proberen ook belangrijke berichten van de andere ateliers onder de aandacht te brengen. Bijvoorbeeld wanneer hun deelnemers exposeren:

<https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/vlinders-in-almelo/>

Veel berichten zijn overigens eerder gedeeld op onze website en op onze Facebookpagina.

We willen de nieuwsbrief ook gebruiken om mensen met afasie in beeld te brengen. Dat doen we middels video-interviews of geschreven tekst.

Het leuke interview met Betty is hier een voorbeeld van:

<https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/interview-met-betty-het-is-hier-hartstikke-gezellig/>

Op het moment van schrijven zijn 231 mensen geabonneerd op de nieuwsbrief. We krijgen ook vaak leuke reacties op berichten.

De toon van de berichten is zoveel mogelijk positief en luchtig. We brengen bij voorkeur ook leuk nieuws. Zoals dit bericht over hoe onze eigen Kerstman Koos 2022 extra lief deed eindigen:

<https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/kerstboom-van-koos/>

Alle nieuwsbrieven zijn ook terug te lezen bij ons op de site:

<https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/nieuwsbrief/>

Offline communicatie

Naast online communicatie, proberen we onze doelgroep ook te bereiken door het maken van flyers en folders die worden neergelegd in afasiecentra en bij specialisten. Door de media actief te benaderen, lukt het ons om een bredere doelgroep te bereiken.

De wijkkrant Jordaan & Gouden Reael besteedde aandacht aan onze expositie:

<https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/wp-content/uploads/Wijkkrant-jordaan-gouden-reael-223-juni-2022.jpg>

De opiniesite AmsterdamCentraal.nl publiceerde in augustus een artikel van Michael over de stichting:

<https://amsterdamcentraal.nl/2022/08/31/kunstenaars-met-afasie-in-amsterdam/>

Ook het blad van Stichting Hersenletsel had weer aandacht voor ons dit jaar.

Vooruitblik 2023

We zullen met enthousiasme onze fans op de hoogte houden met bovenstaande communicatiemiddelen. Zodra we de kans schoon zien zullen we exposeren en weer fysiek samenkomen om dit te vieren. Zo staat van juli tot en met oktober een tentoonstelling gepland in revalidatiecentrum Heliomare in Wijk aan zee. Verder willen we een huisstijl verder ontwikkelen en doorvoeren in onze communicatie, zoals bijvoorbeeld in onze folders. Daarvoor trekken we een freelance ontwerper aan.

En we hopen weer nieuwe deelnemers in Atelier Marline Fritzius, maar ook elders in het land te verwelkomen.

Bestuur

Het driekoppige bestuur van de Stichting Marline Fritzius werd in 2021 gevormd door:

Voorzitter: Harry Moeskops

Secretaris: Jeanette Bos

Penningmeester: Otto Beelaerts van Emmichoven

Voor de verkorte staat van baten en lasten verwijzen we naar het extra jaarverslag 2022 ANBI: <https://www.stichtingmarlinefritzius.nl/wp-content/uploads/Jaarverslag-Stichting-Marline-Fritzius-ANBI-2022.pdf>